ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (druhá komora)

z 21. decembra 2011 *

Vo veci C-507/10,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím sudcu povereného predbežným vyšetrovaním na Tribunale di Firenze (Taliansko) z 8. októbra 2010 a doručený Súdnemu dvoru 25. októbra 2010, ktorý súvisí s trestným konaním proti:

X

za účasti:

Y,

SÚDNY DVOR (druhá komora),

v zložení: predseda druhej komory J. N. Cunha Rodrigues (spravodajca), sudcovia U. Lõhmus, A. Rosas, A. Ó Caoimh a A. Arabadžiev,

* Jazyk konania: taliančina.

generálny advokát: P. Cruz Villalón,
tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— X, v zastúpení: F. Bagattini, avvocato,

— Y, v zastúpení: G. Vitiello a G. Paloscia, avvocati,

— talianska vláda, v zastúpení: G. Palmieri, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci F. Arena, avvocato dello Stato,

— nemecká vláda, v zastúpení: T. Henze, splnomocnený zástupca,

— Írsko, v zastúpení: D. O'Hagan, splnomocnený zástupca,

— holandská vláda, v zastúpení: C. Wissels a M. de Ree, splnomocnené zástupkyne,

— Európska komisia, v zastúpení: D. Recchia a R. Troosters, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 20. októbra 2011,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článkov 2, 3 a 8 rámcového rozhodnutia Rady 2001/220/SVV z 15. marca 2001 o postavení obetí v trestnom konaní (Ú. v. ES L 82, s. 1; Mim. vyd. 19/004, s. 72; ďalej len „rámcové rozhodnutie").

2 Tento návrh bol predložený v rámci trestného konania začatého proti pánovi X, podozrivému zo spáchania trestného činu sexuálneho zneužívania svojej maloletej dcéry Y.

Právny rámec

Rámcové rozhodnutie

3 Podľa článku 1 písm. a) rámcového rozhodnutia sa na účely tohto rámcového rozhodnutia pod pojmom „obeť“ rozumie fyzická osoba, ktorá utrpela ujmu vrátane fyzického a psychického poškodenia, emocionálneho utrpenia alebo ekonomickej straty, priamo spôsobenú konaním alebo nekonaním, ktoré je porušením trestného práva členského štátu.

4 Podľa článku 2 rámcového rozhodnutia nazvaného „Úcta a uznanie“:

„1. Každý členský štát zabezpečí, aby obete mali reálne a primerané postavenie v ich trestnoprávnom systéme. Naďalej bude vyvíjať všetko úsilie na zabezpečenie toho, aby sa s obeťami zaobchádzalo s náležitou úctou voči dôstojnosti jednotlivca počas konania a uzná práva a oprávnené nároky obetí so zvláštnym prihliadnutím na trestné konanie.

2. Každý členský štát zabezpečí, aby obete, ktoré sú obzvlášť zraniteľné, mali prospech zo špecifického zaobchádzania najlepšie prispôsobeného ich pomerom.“

5 Článok 3 rámcového rozhodnutia nazvaný „Výsluchy a poskytnutie dôkazu“ stanovuje:

„Každý členský štát zaručí obetiam možnosť, aby boli počas konania vypočuté a aby predložili dôkazy.

Každý členský štát prijme potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby jeho orgány vypočúvali obeť iba do miery nevyhnutnej vzhľadom na trestné konanie.“

6 Článok 8 rámcového rozhodnutia nazvaný „Právo na ochranu“ uvádza:

„1. Každý členský štát zabezpečí vhodnú úroveň ochrany pre obete a kde je to potrebné, pre ich rodiny alebo osoby v podobnom postavení, najmä pokiaľ ide o ich bezpečnosť a ochranu ich súkromia, keď príslušné orgány usúdia, že existuje vážne riziko represálií alebo spoľahlivý dôkaz o vážnom úmysle narušiť ich súkromie.

2. Na tento cieľ a bez toho, aby bol dotknutý odsek 4, každý členský štát zaručí, aby bolo možné v prípade potreby prijať ako súčasť súdneho konania vhodné opatrenia na ochranu súkromia a fotografického zobrazenia obetí a ich rodiny alebo osôb v podobnom postavení.

3. Každý členský štát ďalej zabezpečí, aby sa zabránilo kontaktu medzi obeťami a páchateľmi v budove súdu, pokiaľ si súdne konanie nevyžaduje takéto kontakty. Keď je to na tento účel potrebné, každý členský štát zabezpečí, aby mala budova súdu samostatné čakacie priestory pre obete.

4. Každý členský štát zabezpečí, aby v prípade potreby ochrany obetí – najmä tých najzraniteľnejších – pred dôsledkami podania svedectva na verejnom pojednávaní boli na základe rozhodnutia prijatého súdom oprávnené vypovedať spôsobom, ktorý umožní splnenie tohto cieľa akýmikoľvek prostriedkami, ktoré sú v súlade s jeho základnými právnymi zásadami."

Vnútroštátna právna úprava

7 Článok 392 ods. 1a Codice di procedura penale (talianskeho trestného poriadku, ďalej len „TP"), ktorý je súčasťou hlavy V nazvanej „Predbežné vyšetrovanie a predbežné pojednávanie", stanovuje:

„V konaniach vo veci trestných činov podľa článkov… 609c… trestného zákona prokurátor aj na podnet poškodeného alebo obvinený môže podať návrh na vykonanie dokazovania neodkladnými a neopakovateľnými úkonmi pred hlavným pojednávaním v podobe podania svedectva maloletej osoby alebo poškodenej plnoletej osoby, a to aj v iných prípadoch, ako sú prípady uvedené v odseku 1."

8 Článok 394 TP znie:

„1. Poškodený môže podať prokurátorovi podnet na podanie návrhu na vykonanie dokazovania neodkladnými a neopakovateľnými úkonmi pred hlavným pojednávaním.

2. Ak prokurátor nevyhovie podnetu, vydá odôvodnené uznesenie a oznámi to poškodenému."

9 Podľa článku 398 ods. 5a TP:

„Pri vyšetrovaní trestných činov uvedených v článkoch… 609c… trestného zákona v prípade, ak sú medzi osobami dotknutými zabezpečením dôkazu maloletí, vydá sudca uznesenie podľa odseku 2, v ktorom ustanoví miesto, čas a osobitné spôsoby, ktorými sa má pristúpiť k výkonu dokazovania neodkladnými a neopakovateľnými úkonmi pred hlavným pojednávaním, pokiaľ je to na základe požiadaviek na ochranu osôb potrebné a vhodné. Na tento účel sa môže výsluch uskutočniť na inom mieste ako na súde, v zariadeniach odbornej starostlivosti, alebo ak také zariadenie nie je, tak v mieste bydliska vypočúvanej osoby. Výsluch musí byť vo svojej úplnosti zaznamenaný fonograficky alebo audiovizuálne. Ak nie sú k dispozícii nahrávacie zariadenia alebo odborný personál, sudca využije pomoc znalcov alebo odborných poradcov. Okrem toho je výsluch zaznamenaný v súhrnnej zápisnici. Prepis záznamov sa uskutoční iba na žiadosť účastníkov konania."

Konanie vo veci samej a prejudiciálne otázky

10 Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že pani Z podala trestné oznámenie proti pánovi X, ktorý sa mal počas roka 2007 dopustiť pokračujúceho trestného činu sexuálneho zneužívania ich dcéry Y v čase, keď mala päť rokov, stíhaného článkom 609c trestného zákona v spojení s článkom 81 a nasl. uvedeného zákona.

11 Toto oznámenie odôvodnilo začatie predbežného vyšetrovania, v priebehu ktorého bola maloletá Y opakovane vypočúvaná viacerými odborníkmi v oblasti psychológie a pediatrie. Na základe týchto opatrení navrhol prokurátor 8. mája 2008 zastavenie trestného stíhania.

12 Po tom, ako maloletá Y vzniesla voči tomuto návrhu námietku, nariadil sudca poverený predbežným vyšetrovaním v súlade s uplatniteľnými procesnými pravidlami neverejné pojednávanie, aby sa mohli účastníci konania vyjadriť k dôvodnosti tohto návrhu a žiadať prípadne doplnenie vyšetrovania alebo pokračovanie v trestnom stíhaní. Počas tohto pojednávania maloletá Y v súlade s článkom 394 TP požiadala prokurátora, aby ju vypočul ako svedka v rámci vykonania dokazovania neodkladnými a neopakovateľnými úkonmi pred hlavným pojednávaním, nazývanom aj „Incidente probatorio".

13 Vnútroštátny sudca po tom, ako získal súhlas prokurátora k návrhu na výkon dokazovania neodkladnými a neopakovateľnými úkonmi pred hlavným pojednávaním, nariadil výsluch maloletej podľa osobitných podmienok v súlade s článkom 398 ods. 5 TP. Pri tejto príležitosti maloletá Y potvrdila, že bola svojím otcom sexuálne zneužívaná.

14 Dňa 27. mája 2010 zrušil Corte suprema di cassazione rozhodnutie vnútroštátneho sudcu o nariadení výkonu dokazovania neodkladnými a neopakovateľnými úkonmi pred hlavným pojednávaním.

15 Dňa 14. júla 2010 podal prokurátor opätovne návrh na zastavenie trestného stíhania, proti čomu obeť namietala.

16 Vnútroštátny sudca nariadil nové neverejné pojednávanie, na ktorom požiadala maloletá Y prokurátora, aby znova podal návrh na výsluch v rámci výkonu dokazovania neodkladnými a neopakovateľnými úkonmi pred hlavným pojednávaním. Prokurátor sa k tejto žiadosti nevyjadril a znova navrhol zastavenie trestného stíhania.

17 Sudca na Tribunale di Firenze poverený predbežným vyšetrovaním, ktorý si kladie otázku o zlučiteľnosti procesného režimu uplatniteľného na maloleté obete podľa ustanovení článku 392 ods. 1a a článkov 394, a 398 TP s článkami 2, 3 a 8 rámcového rozhodnutia v rozsahu, v akom tento režim na jednej strane neukladá prokurátorovi povinnosť nariadiť výkon dokazovania neodkladnými a neopakovateľnými úkonmi pred hlavným pojednávaním na základe žiadosti obete a na druhej strane

neumožňuje, aby obeť súdne napadla rozhodnutie prokurátora v prípade, že prokurátor odmietne takejto žiadosti vyhovieť, rozhodol prerušiť konanie a podať návrh, aby Súdny dvor vyjadril svoj názor na rozsah týchto článkov rámcového rozhodnutia.

O právomoci Súdneho dvora

18 V súlade s článkom 9 protokolu č. 36 o prechodných ustanoveniach, ktorý sa nachádza v prílohe Zmluvy FEÚ, sú právne účinky rámcového rozhodnutia, ktoré bolo prijaté na základe hlavy VI Zmluvy EÚ pred nadobudnutím platnosti Lisabonskej zmluvy, zachované tak dlho, kým sa rámcové rozhodnutie uplatňovaním zmlúv nezruší, nevyhlási za neplatné alebo nezmení a nedoplní.

19 Článok 10 ods. 1 tohto protokolu okrem toho uvádza, že právomoci Súdneho dvora, pokiaľ ide o akty Únie v oblasti policajnej a justičnej spolupráce v trestných veciach, ktoré boli prijaté pred nadobudnutím platnosti Lisabonskej zmluvy podľa hlavy VI Zmluvy EÚ, ostávajú rovnaké vrátane prípadu, keď boli akceptované podľa článku 35 ods. 2 EÚ. Podľa článku 10 ods. 3 tohto protokolu účinnosť prechodného opatrenia uvedeného v odseku 1 skončí najneskôr uplynutím piatich rokov od nadobudnutia platnosti Lisabonskej zmluvy 1. decembra 2009.

20 Z informácie týkajúcej sa dátumu nadobudnutia účinnosti Amsterdamskej zmluvy uverejnenej v *Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev* 1. mája 1999 (Ú. v. ES L 114, s. 56) vyplýva, že Talianska republika vyhlásila na základe článku 35 ods. 2 EÚ, že uznáva právomoc Súdneho dvora rozhodovať o platnosti a výklade aktov uvedených v článku 35 podľa podmienok stanovených v odseku 3 písm. b) tohto článku.

21 Takisto je nesporné, že rámcové rozhodnutie založené na článkoch 31 EÚ a 34 EÚ patrí k aktom uvedeným v článku 35 ods. 1 EÚ, vo vzťahu ku ktorým môže Súdny dvor rozhodovať v prejudiciálnom konaní, a takisto, že sudca poverený predbežným vyšetrovaním v konaní, akým je konanie vo veci samej, musí byť považovaný za súd členského štátu v zmysle článku 35 EÚ (pozri najmä rozsudok z 28. júna 2007, Dell'Orto, C-467/05, Zb. s. I-5557, bod 35).

22 Za týchto podmienok je potrebné odpovedať na položené otázky.

O prejudiciálnych otázkach

23 Svojimi otázkami sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa majú články 2, 3 a článok 8 ods. 4 rámcového rozhodnutia vykladať v tom zmysle, že bránia takej vnútroštátnej právnej úprave, akou je úprava uvedená v článku 392 ods. 1a, článku 398 ods. 5a a článku 394 TP, ktorá na jednej strane neukladá prokurátorovi povinnosť navrhnúť príslušnému súdu, aby umožnil obzvlášť zraniteľnej obeti byť vypočutá a podať svedeckú výpoveď prostredníctvom výkonu dokazovania neodkladnými a neopakovateľnými úkonmi pred hlavným pojednávaním vo fáze vyšetrovania v trestnom konaní, a na druhej strane neumožňuje, aby uvedená obeť súdne napadla rozhodnutie prokurátora o zamietnutí jej žiadosti o vypočutie a podanie svedeckej výpovede prostredníctvom výkonu takéhoto dokazovania.

24 V súlade s článkom 3 rámcového rozhodnutia každý členský štát zaručí obetiam možnosť, aby boli počas konania vypočuté a aby predložili dôkazy, a prijme potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby jeho orgány vypočúvali obeť iba do miery nevyhnutnej vzhľadom na trestné konanie.

25 Článok 2 a článok 8 ods. 4 rámcového rozhodnutia zaväzujú každý členský štát, aby prijal opatrenia na zabezpečenie toho, aby sa s obeťami zaobchádzalo s náležitou úctou voči dôstojnosti jednotlivca počas konania, aby obzvlášť zraniteľné obete mali zabezpečený osobitný spôsob zaobchádzania zodpovedajúci ich pomerom a umožňujúci, ak je to potrebné, ochranu obetí, najmä obzvlášť zraniteľných, pred dôsledkami podania svedectva na verejnom pojednávaní, aby boli na základe rozhodnutia prijatého súdom oprávnené vypovedať spôsobom, ktorý umožní splnenie tohto cieľa akýmikoľvek prostriedkami, ktoré sú v súlade s jeho základnými právnymi zásadami.

26 Hoci rámcové rozhodnutie nevymedzuje pojem zraniteľná obeť v zmysle článku 2 ods. 2 a článku 8 ods. 4 tohto rozhodnutia, je nespochybniteľné, že pokiaľ, ako vo veci samej, malé dieťa tvrdí, že bolo opakovane obeťou konania sexuálnej povahy zo strany svojho otca, je ho zjavne možné považovať za zraniteľnú obeť, najmä vzhľadom na jeho vek, ako aj povahu, závažnosť a následky činov, o ktorých tvrdí, že bolo obeťou, aby mu bola priznaná osobitná ochrana vyžadovaná citovanými ustanoveniami rámcového rozhodnutia (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 16. júna 2005, Pupino, C-105/03, Zb. s. I-5285, bod 53).

27 Žiadne z troch ustanovení rámcového rozhodnutia spomenutých vnútroštátnym sudcom neupravuje konkrétny spôsob vykonania cieľov, ktoré upravujú a ktoré pozostávajú najmä zo zabezpečenia všetkým obetiam „špecifického zaobchádzania najlepšie prispôsobeného ich pomerom“, možnosti byť „vypočut[ý]“ počas konania, ako aj „predloži[ť] dôkazy“, a zabezpečenia toho, že budú „vypočúva[né]… iba do miery nevyhnutnej vzhľadom na trestné konanie“, a rovnako aj zaručenia, aby „obete, ktoré sú obzvlášť zraniteľné, mali prospech zo špecifického zaobchádzania najlepšie prispôsobeného ich pomerom“, a zaručenia, že tieto obete sú v prípade potreby chránené „pred dôsledkami podania svedectva na verejnom pojednávaní“ tak, že sú oprávnené „na základe rozhodnutia prijatého súdom“ „vypovedať spôsobom, ktorý umožní splnenie tohto cieľa akýmikoľvek prostriedkami, ktoré sú v súlade s jeho základnými právnymi zásadami“ (pozri v tomto zmysle rozsudok Pupino, už citovaný, bod 54).

28 Keďže samotné ustanovenia rámcového rozhodnutia neobsahujú upresnenia a vzhľadom na článok 34 EÚ, ktorý ponecháva vnútroštátnym orgánom právomoc určiť formu a prostriedky potrebné na dosiahnutie výsledku zamýšľaného rámcovými rozhodnutiami, treba pripustiť, že rámcové rozhodnutie necháva vnútroštátnym orgánom širokú mieru voľnej úvahy, pokiaľ ide o konkrétne spôsoby vykonania cieľov, ktoré sleduje (pozri v tomto zmysle rozsudky z 9. októbra 2008, Katz, C-404/07, Zb. s. I-7607, bod 46; z 21. októbra 2010, Eredics a Sápi, C-205/09, Zb. s. I-10231, body 37 a 38, ako aj z 15. septembra 2011, Gueye a Salmerón Sánchez, C-483/09 a C-1/10, Zb. s. I-8263, body 57, 72 a 74).

29 Podľa právnej úpravy spornej vo veci samej výsluch uskutočnený počas predbežného vyšetrovania by sa mal v zásade zopakovať na verejnom pojednávaní, aby sa stal plnohodnotným dôkazom. V určitých prípadoch je však dovolené uskutočniť tento výsluch iba raz v priebehu predbežného vyšetrovania tak, aby mal rovnakú dôkaznú silu, ale iným spôsobom ako v priebehu verejného pojednávania (rozsudok Pupino, už citovaný, bod 55).

30 V súvislosti s touto právnou úpravou Súdny dvor rozhodol, že uskutočnenie cieľov sledovaných už citovanými ustanoveniami rámcového rozhodnutia vyžaduje, aby vnútroštátny súd mal možnosť v prípade obzvlášť zraniteľných obetí použiť osobitné konanie, akým je vykonanie dokazovania neodkladnými a neopakovateľnými úkonmi pred hlavným pojednávaním upravené talianskym právom, ako aj upravený osobitný spôsob výsluchu, ak je toto konanie najlepšie prispôsobené pomerom týchto obetí a jeho uplatnením sa predíde zániku dôkazných prostriedkov, zníži nevyhnutnosť opakovania vypočúvania a predíde škodlivým následkom výsluchu na verejnom pojednávaní pre tieto obete (rozsudok Pupino, už citovaný, bod 56).

31 Na rozdiel od konania, ktoré viedlo k už citovanému rozsudku vo veci Pupino, dotknuté porušenie vo veci samej sa týka činov, pri ktorých v zásade možno použiť tento úkon.

32 Vnútroštátny súd však zastáva názor, že neexistencia povinnosti prokurátora vyhovieť žiadosti, ktorú podala obzvlášť zraniteľná obeť počas fázy vyšetrovania, navrhnúť poverenému sudcovi vykonať dokazovanie neodkladnými a neopakovateľnými úkonmi pred hlavným pojednávaním a výsluch podľa taktiež upravených osobitných podmienok, je v rozpore s citovanými ustanoveniami rámcového rozhodnutia. Sudca poverený predbežným vyšetrovaním by nemohol v prípade zamietnutia prokurátorom a nepodania žiadosti v tomto zmysle zo strany osoby, ktorá je predmetom vyšetrovania, tento úkon nariadiť, zatiaľ čo okrem iného ten istý sudca mohol prinútiť prokurátora podať obžalobu s cieľom rozhodovať o obžalovanom na hlavnom pojednávaní.

33 Ako bolo uvedené aj v bodoch 27 a 28 tohto rozsudku žiadne z troch ustanovení rámcového rozhodnutia uvádzaných vnútroštátnym sudcom nestanovuje konkrétne spôsoby výkonu cieľov, ktoré upravujú. Vzhľadom na znenie týchto ustanovení a s ohľadom na článok 34 EÚ treba vnútroštátnym orgánom, pokiaľ ide o tieto spôsoby, uznať širokú mieru voľnej úvahy.

34 Hoci, ako to bolo uvedené vyššie, osobitné opatrenia v prospech obzvlášť zraniteľných obetí musia byť upravené členskými štátmi, nemusí z nich nevyhnutne vyplývať právo týchto obetí využiť v každom prípade možnosť, akou je napríklad vykonanie dokazovania neodkladnými a neopakovateľnými úkonmi pred hlavným pojednávaním vo fáze vyšetrovania, na dosiahnutie cieľov sledovaných rámcovým rozhodnutím.

35 Článok 8 ods. 4 rámcového rozhodnutia najmä stanovuje členským štátom povinnosť zabezpečiť v prípade potreby ochranu obetí, najmä tých najzraniteľnejších, „pred dôsledkami podania svedectva na verejnom pojednávaní“, aby boli na základe „rozhodnutia prijatého súdom oprávnené vypovedať spôsobom, ktorý umožní splnenie tohto cieľa“, a to „akýmikoľvek prostriedkami, ktoré sú v súlade s jeho základnými právnymi zásadami“.

36 Vnútroštátna právna úprava, ktorá v právnom systéme, akým je právny systém vo veci samej, stanovuje procesný režim, podľa ktorého prokurátor rozhoduje, či vyhovieť žiadosti obete o nariadenie výkonu dokazovania, akým je dokazovanie neodkladnými a neopakovateľnými úkonmi pred hlavným pojednávaním, však neprekračuje, ako to uviedol aj generálny advokát v bodoch 53 až 58 svojich návrhov, mieru voľnej úvahy, ktorá prislúcha členským štátom pri vykonávaní tohto cieľa.

37 Okrem toho, že odôvodnenie č. 9 rámcového rozhodnutia uvádza, že jeho ustanovenia neukladajú členským štátom povinnosť zabezpečiť, aby sa s obeťami zaobchádzalo rovnakým spôsobom ako s účastníkmi trestného konania (pozri najmä rozsudok Gueye a Salmerón Sánchez, už citovaný, bod 53), okolnosť, že v talianskom trestnoprávnom systéme patrí prokurátorovi rozhodnutie predložiť poverenému sudcovi žiadosť obete o nariadenie vykonania dokazovania neodkladnými a neopakovateľnými úkonmi pred hlavným pojednávaním počas fázy vyšetrovania, ktoré sa odchyľuje od zásady, podľa ktorej sa dôkazy zhromažďujú počas pojednávania, sa môže považovať za okolnosť vychádzajúcu z logiky systému, v ktorom prokurátor predstavuje súdny orgán poverený podávaním obžaloby.

38 Z predchádzajúceho na jednej strane vyplýva, že vnútroštátne ustanovenia dotknuté vo veci samej vyplývajú zo základných zásad trestnoprávneho systému dotknutého členského štátu, ktoré musia byť v súlade s článkom 8 ods. 4 rámcového rozhodnutia dodržiavané. Na druhej strane posúdenie žiadosti obete vykonať dokazovanie neodkladnými a neopakovateľnými úkonmi pred hlavným pojednávaním musí brať do úvahy potrebu vykladať rámcové rozhodnutie takým spôsobom, ktorý dodržiava základné práva. S ohľadom na túto potrebu sa vnútroštátne orgány musia v každom prípade ubezpečiť, že uplatnenie tohto dokazovania nemá takú povahu, ktorá by viedla trestné konanie ako celok k nespravodlivému zaobchádzaniu v zmysle citovaných ustanovení.

39 Hoci v talianskom právnom systéme môže sudca poverený predbežným vyšetrovaním nariadiť prokurátorovi podať obžalobu napriek tomu, že ten by zastavil trestné stíhanie, zdá sa zjavné, že v takom prípade prokurátor môže vždy predložiť, prípadne dokonca aj sudcovi poverenému rozhodnúť o pokračovaní konania, návrh na vykonanie

dokazovania, akým je dokazovanie neodkladnými a neopakovateľnými úkonmi pred hlavným pojednávaním.

40 Okrem toho, ako to vysvetlila Talianska vláda, čo sa týka hlavného pojednávania proti obžalovanému na príslušnom súde, ochrana svedka je zabezpečená rôznymi ustanoveniami TP, ktoré stanovujú najmä vylúčenie verejnosti a možnosť uplatniť možnosti stanovené v článku 398 ods. 5a TP, a to možnosti, ktorých využitie by vnútroštátny sudca uprednostnil počas fázy vyšetrovania.

41 Okolnosť, že rozhodnutie prokurátora o zamietnutí, ktoré musí byť odôvodnené, nemôže byť predmetom preskúmania sudcom, nespochybňuje záver uvedený v bode 36 tohto rozsudku, keďže takáto okolnosť je následkom systému, v ktorom je podanie obžaloby v zásade vyhradené prokurátorovi.

42 Ako Súdny dvor rozhodol (pozri najmä rozsudok Gueye a Salmerón Sánchez, už citovaný, body 58 a 59), článok 3 prvý odsek a článok 2 ods. 1 rámcového rozhodnutia stanovujú najmä to, že obeť v trestnom konaní môže vypovedať a túto výpoveď bude možné zohľadniť ako dôkaz. S cieľom zabezpečiť, aby sa obeť mohla primeraným spôsobom skutočne zúčastniť na trestnom konaní, právo byť vypočutý jej musí poskytnúť okrem možnosti objektívnym spôsobom opísať priebeh skutku aj možnosť vyjadriť svoj názor.

43 Ustanovenia rámcového rozhodnutia ani článok 47 Charty základných práv Európskej únie (pozri, čo sa týka článku 6 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podpísaného 4. novembra 1950 v Ríme, najmä Európsky súd pre ľudské práva, rozsudok Asociación de Víctimas del Terrorismo v. Španielsko

z 29. marca 2001) však obeti trestného činu nezaručujú právo začať trestné stíhanie proti tretej osobe na účely jej odsúdenia.

44 Na základe uvedených dôvodov treba na položené otázky odpovedať tak, že články 2, 3 a článok 8 ods. 4 rámcového rozhodnutia sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia takým vnútroštátnym ustanoveniam, akými sú článok 392 ods. 1a, článok 398 ods. 5a a článok 394 TP, ktoré na jednej strane neukladajú prokurátorovi povinnosť navrhnúť príslušnému súdu, aby umožnil obzvlášť zraniteľnej obeti byť vypočutá a podať svedeckú výpoveď prostredníctvom výkonu dokazovania neodkladnými a neopakovateľnými úkonmi pred hlavným pojednávaním vo fáze vyšetrovania v trestnom konaní, a na druhej strane neumožňujú, aby uvedená obeť súdne napadla rozhodnutie prokurátora o zamietnutí jej žiadosti o vypočutie a podanie svedeckej výpovede prostredníctvom výkonu takéhoto dokazovania.

O trovách

45 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (druhá komora) rozhodol takto:

Články 2, 3 a článok 8 ods. 4 rámcového rozhodnutia Rady 2001/220/SVV z 15. marca 2001 o postavení obetí v trestnom konaní sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia takým vnútroštátnym ustanoveniam, akými sú článok 392

ods. 1a, článok 398 ods. 5a a článok 394 TP, ktoré na jednej strane neukladajú prokurátorovi povinnosť navrhnúť príslušnému súdu, aby umožnil obzvlášť zraniteľnej obeti byť vypočutá a podať svedeckú výpoveď prostredníctvom výkonu dokazovania neodkladnými a neopakovateľnými úkonmi pred hlavným pojednávaním vo fáze vyšetrovania v trestnom konaní, a na druhej strane neumožňujú, aby uvedená obeť súdne napadla rozhodnutie prokurátora o zamietnutí jej žiadosti o vypočutie a podanie svedeckej výpovede prostredníctvom výkonu takéhoto dokazovania.

Podpisy